

Informacja dotycząca szkoleń z zakresu Ochrony Radiologicznej Pacjenta w związku ze zmianami w ustawie Prawo atomowe wystosowana na prośbę Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi, do zamieszczenia w „Panaceum” i stronie internetowej OIL

Z dniem 23 września 2019 r. wchodzi w życie nowelizacja ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe mająca na celu wdrożenie dyrektywy Rady 2013/50/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r., czyli tzw. dyrektywy BSS, *Basic Safety Standards* – ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. *o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1593). Nowelizacja wprowadza liczne zmiany w zakresie regulacji dot. stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych, w tym także w zakresie szkoleń z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta.

Wymaga podkreślenia, że dotychczasowy **obowiązek podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta został utrzymany** – obowiązek taki ciąży **na wszystkich osobach wykonujących badania diagnostyczne, zabiegi lub leczenie, z zastosowaniem promieniowania jonizującego oraz na osobach nadzorujących ich wykonywanie** (nowy art. 33n ust. 1, dotychczas art. 33c ust. 5). Wprowadzone nowelizacją zmiany dotyczą sposobu w jaki obowiązek ten może zostać zrealizowany.

Po zmianach wprowadzonych nowelizacją, obowiązek podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta będzie realizowany przez gromadzenie tzw. punktów szkoleniowych. Aby wypełnić ustawowy obowiązek, osoba zobowiązana do podnoszenia kwalifikacji w tym zakresie będzie zobowiązana uzyskać – w ciągu kolejnych 5 lat - 20 punktów szkoleniowych (nowy art. 33n ust. 2). Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy nowelizującej, 5-letni termin o którym mowa w tym przepisie rozpoczyna swój bieg z dniem wejścia w życie tej ustawy (tzn. będzie on od dnia 23 września 2019 r.). **W konsekwencji, osoba zobowiązana do realizacji ww. obowiązku, będzie mogła wykonywać te czynności nie mając żadnego certyfikatu, pod warunkiem, że w okresie 5 lat zgromadzi odpowiednią liczbę punktów szkoleniowych.**

Obowiązek podnoszenia kwalifikacji zakresu ochrony radiologicznej pacjenta będzie mógł być realizowany nie tylko poprzez ukończenie szkolenia z ORP (art. 33n ust. 3 pkt 1), ale także w innych formach, np. przez ukończenie innego szkolenia lub szkoleń (obejmujących tematykę ochrony radiologicznej, bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych, medycznych zastosowań promieniowania jonizującego lub metod i procedur badań parametrów technicznych urządzeń radiologicznych), a także przez udział w wydarzeniach o charakterze naukowym lub też wygłoszenie podczas takich wydarzeń wykładu lub wystąpienia (art. 33n ust. 3 pkt 2-4). Warto zauważyć, że każdemu z wymienionych sposobów podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta ustawa przypisuje określoną wartość punktów szkoleniowych, przy czym ukończenie szkolenia z ochrony radiologicznej pacjenta (o którym mowa w art. 33n ust. 3 pkt 1) pozwala uzyskać punkty szkoleniowe w wymiarze wystarczającym dla zrealizowania ww. obowiązku w sposób pełny (bez konieczności korzystania z innych sposobów podnoszenia kwalifikacji wymienionych w art. 33n ust. 3).

Odnosząc powyższe zmiany w zakresie obowiązku podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta do wszystkich osób objętych powyższym obowiązkiem, ze względu na praktyczny zakres i termin jego realizacji, możemy wskazać następujące kategorie:

- 1) osoby legitymujące się certyfikatem z ORP, którego ważność upływa po dniu wejścia w życie nowelizacji (23.09.2019 r.)
- 2) osoby, których certyfikat z ORP wygaś (lub wygaśnie) przed 23.09.2019 r. oraz osoby, które nie posiadały takiego certyfikatu, a przez fakt powierzenia im aktualnie czynności związanych z wykonywaniem lub nadzorowaniem badań, zabiegów lub leczenia z wykorzystaniem promieniowania jonizującego są teraz objęte obowiązkiem podnoszenia kwalifikacji z ORP.

W przypadku osób wymienionych w pkt 1 zastosowanie znajduje art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej:

„Certyfikaty (...) wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane. Posiadanie certyfikatu jest równoznaczne ze spełnieniem wymogu, o którym mowa w art. 33n ust. 2 (...).”

Wraz z upływem okresu ważności certyfikatu (licząc od tego dnia) osoba zobowiązana będzie miała kolejnych 5 lat na zrealizowanie przedmiotowego obowiązku poprzez uzyskanie 20 punktów szkoleniowych (art. 33n ust. 2)

W przypadku osób wymienionych w pkt 2 zastosowanie znajduje ogólny przepis nowego art. 33n ust. 2 ustawy – Prawo atomowe, w związku z art. 9 ustawy nowelizującej. **Osoby te będą miały zatem okres 5 lat (od 23.09.2019 r. do 23.09.2024 r.) na zgromadzenie wymaganych ustawą 20 punktów szkoleniowych.** Co zrozumiałe, wobec braku odpowiednika dotychczasowego art. 33c ust. 5d, wykonując swoje czynności nie będą musiały legitymować się certyfikatem z ORP.

Piotr Możdżeń
Kierownik Działu Organizacyjno - Prawnego
Krajowe Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia